

San Valerio

Vitae Patrum

**Bierzo (León)
902**

**B.N. Espagne
Mss.10007**

**Mise en pages et en images
Jean-Luc Monneret
2024**

p.179

Ce codex contenant la vie des saints hommes de la région a été terminé en l'an 902 à la demande de Trasamundo, abbé d'un monastère de la Vallée du Silence dans le Bierzo, l'une des premières régions reconquises sur le Maure¹.

Cet ouvrage est le plus ancien manuscrit espagnol qui indique l'année de son achèvement.

Les seules enluminures sont celles qui ornent les initiales. N'oublions pas que l'on est alors encore en période finissante des durs siècles d'iconoclasme. On ne trouve ici que deux figures humaines (pp.7 et 8 ci-après).

C'est un manuscrit de 266 feuillets de parchemin de 33 x 23 cm, aujourd'hui conservé à la Bibliothèque Nationale d'Espagne sous la cote Mss.10007.

Jean-Luc Monneret
Juillet 2024

---

¹ D'après la notice rédigée par '*Turismo prerrománico*'.

Está aqui la Vida de S. Fructuoso
y otras cosas, que escribió S. Valerio
Abad de Montes en el Bierzo.
~~Copias D.ⁿ Juan Baut.^a Perez~~
~~en el tomo 1 de su Coleccion q^e~~
~~está en esta Libreria =~~
~~Ay dos copias: vease el nuevo~~
~~Indice de libros del año 1727.~~
~~[Signature]~~

p.1 – Mention manuscrite ajoutée :
« Ici est (racontée) la vie de Saint Fructuoso
et d'autres choses qu'écrivit Saint Valerio,
Abbé de Montes dans le Bierzo. »

INGRATVS DEM ALVS
DEUPTA S^EGERMANVS

omno be
uarrimo
mei. Et in ceterum. p. d. n. o.
p. u. a. n. e. p. u. p. e. c. o. n. s. a. c. i. t.
a. u. t. p. r. e. p. t. i. t. a. r. i. a. t. i. o. n. e.
o. m. n. i. u. m. u. i. t. a. t. u. m. o. b. e. d. i. e. n. t. i. a. e.
i. n. d. i. c. a. t. i. o. n. e. p. r. i. n. c. i. p. a. l. i. u. m.
q. u. i. s. t. a. t. i. o. n. e. q. u. i. s. t. a. t. i. o. n. e.
q. u. i. s. t. a. t. i. o. n. e. q. u. i. s. t. a. t. i. o. n. e.
d. e. i. o. c. i. o. n. i. s. l. a. u. d. e. h. a. b. e. n. d. i.
t. u. m. q. u. i. n. c. o. n. s. i. d. e. r. a. t. i. o. n. e.
s. u. p. e. r. s. i. b. i. l. i. t. a. t. e. l. u. b. e. r. a. t. i. o. n. e.
o. b. e. d. i. e. n. t. i. a. t. i. o. n. e. p. r. i. n. c. i. p. a. l. i. u. m.
u. i. t. a. t. i. o. n. e. b. i. l. i. s. d. u. m. e. t. e. r. m. u. i. t. a. t. i. o. n. e.
u. i. t. a. t. i. o. n. e. l. u. s. t. r. a. t. i. o. n. e. u. i. t. a. t. i. o. n. e. b. i. l. i. s.
d. i. c. t. u. m. p. r. o. f. e. c. i. t. a. u. t. o. m. n. i. u. m.
q. u. i. s. t. a. t. i. o. n. e. l. a. t. i. s. i. m. p. e. r. i. u. m.
c. a. s. e. p. i. s. s. i. m. e. u. a. u. t. a. t. i. o. n. e. s. e. i.
q. u. i. s. t. a. t. i. o. n. e. e. p. i. s. t. o. p. i. q. u. i. l. i. q. u. i. s. t. a. t. i. o. n. e.
i. n. t. o. u. e. l. p. r. e. s. e. n. t. i. a. t. i. o. n. e. u. i. t. a. t. i. o. n. e.
u. i. t. a. t. i. o. n. e. s. t. u. d. i. o. n. e. Q. u. o. d. q. u. i. s. t. a. t. i. o. n. e.
u. i. t. a. t. i. o. n. e. l. i. n. e. s. e. d. i. o. n. e. p. r. e. s. u. m. a. t. i. o. n. e.
s. e. i. u. m. a. t. i. o. n. e. s. e. i. u. m. a. t. i. o. n. e. s. e. i. u. m. a. t. i. o. n. e.
s. e. i. u. m. a. t. i. o. n. e. s. e. i. u. m. a. t. i. o. n. e.

Præterea uacillans in iudicio
usum quædam culpa respicit
qua quatenus tunc ad me
suctorem dignum debuit
eligere. Sæpius uero que
puri ad se cubimus
dum ea uos me puatant
quod nō quō. tunc uacillans
auaruse lib. s. p. u. t. u. i.

Quæ uaminis ærum meū
est uacillans quæ sui merito
non potest obare usū
In æstione mæstia.

ITEMPRATIOE IUSDEM

l'ing ad scribenda
sollicitudine ma
prode casuna
dum per mulaplic
sorsos locupletum est
dunatur ingenua. Sæpi
hi inlusissimum
q. m. u. m. u. n. a. t. i. o. n. e. s. e. i. u. m. a. t. i. o. n. e.
u. i. t. a. t. i. o. n. e. q. u. i. s. t. a. t. i. o. n. e. u. i. t. a. t. i. o. n. e. q. u. i. s. t. a. t. i. o. n. e.
p. u. s. t. a. t. i. o. n. e. d. i. c. t. u. m. l. i. n. e. u. a. t. i. o. n. e. s. e. i. u. m. a. t. i. o. n. e.
p. r. o. m. i. s. t. a. t. i. o. n. e. n. u. m. e. r. o. q. u. i. s. t. a. t. i. o. n. e.
a. u. t. e. t. e. p. i. d. u. a. t. i. o. n. e. e. a. s. i. e. u. i. t. a. t. i. o. n. e.
s. o. l. i. s. s. p. l. o. r. i. d. o. r. h. u. m. a. n. i. t. a. t. i. o. n. e.
l. i. n. e. u. a. t. i. o. n. e. o. b. a. u. e. t. i. u. m. a. t. i. o. n. e.

ipsum recubant spm latus amiazar.
DESCRIPCIÓN DE LA
 ca. ca. In regione urano lat.
 rorptionem quoniam dum primum
 vidimus multos monachos
 puerum subculi curaplura edis
 psumonacharia quoniam milui
 abebantur monachorum :
 Qui homines gelabombi propriis quos
 precipue ma. sis a. m. p. m. e. d. a. n. u. i.
 conquirebunt. puerum plurimum
 ad supra dictam puerum conferent.
 In hisurpauit d. e. a. n. u. b. u. n. a. :
 In oculum moris et non solum ipis
 epua quos edidit ut uiracat
 quacur uetorum ostumēta
 prospeximus. Ibi cum erudina
 are locu illu. In quibus lo seph
 ferat. rēcondit se frumē. a. d. q. o. r.
 ca. a. h. o. n. s. u. r. o. s. l. o. s. e. p. h. u. o. c. u. n. a. :
 A. l. i. u. s. t. o. p. i. r. u. m. d. u. s. q. u. i. s. d. i. c. i. t. u. r.
 l. o. s. e. p. h. i. n. q. u. i. b. u. s. f. r. u. m. e. n. a. c. c. u. n. e. c. o. n. g. r. e. g. u. a. t. u. n. a. :
INCIPIT DESCRIPTIO
 r. u. d. e. b. u. n. a. e. t. e. o. s. a. n. o. r. i.
 o. r. u. m. f. u. i. s. s. e. q. u. a. n. d. u. m
 p. r. e. c. u. a. t. o. n. i. s. a. t. a. m. p. o. r. e
 m. o. n. a. c. h. o. r. u. m. n. ō. e. a. p. p. o. l. l. o. m. o.

cuius honor et actus in seculo seculi

INGRUITAS GERMANI
NERICOPES

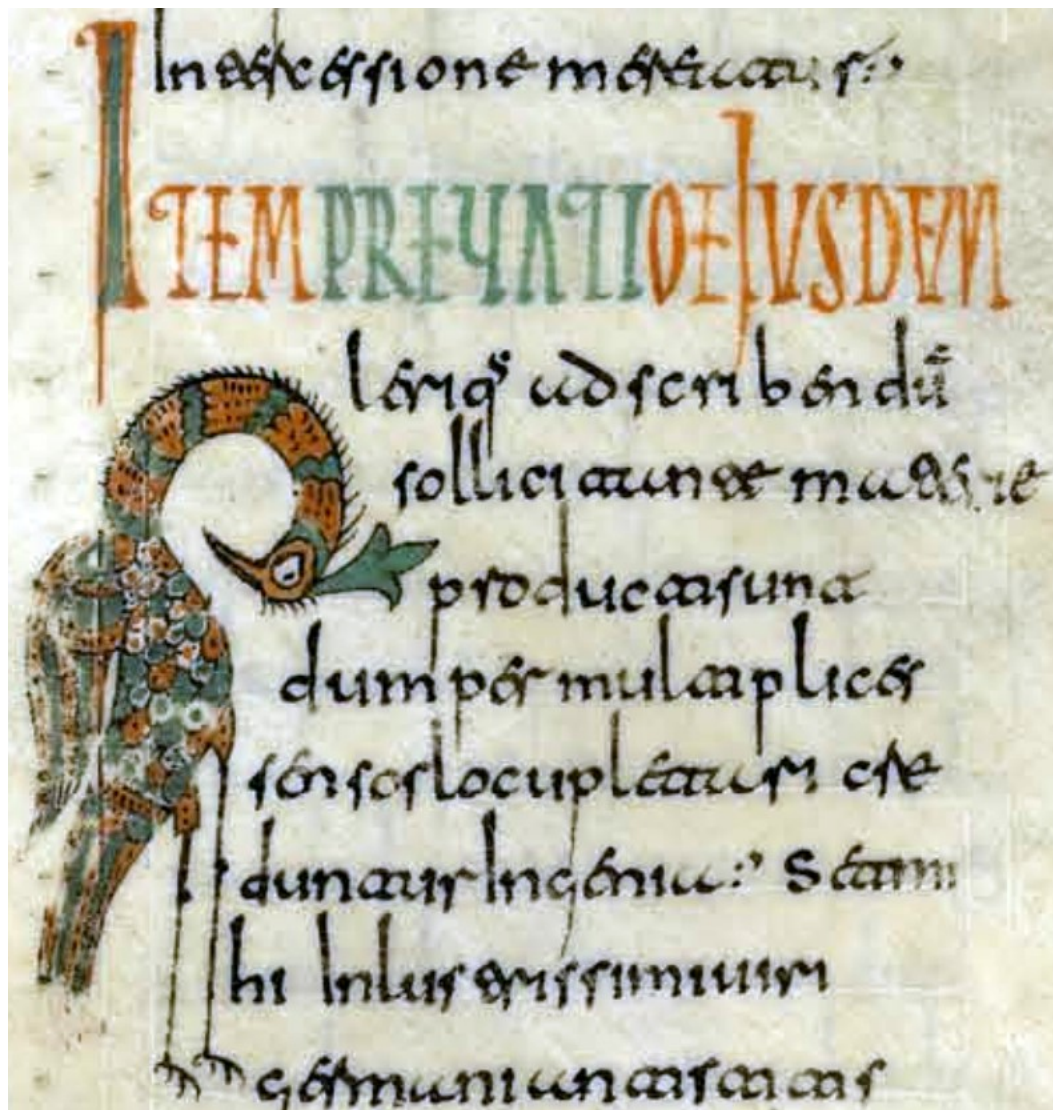
omno beuassimo
 et mihi upatico
 hono ronu orubilon
 canuro pape. conser in

INGRITDES DIOSERO

idimus exalium
 uen orubilon pu aron
 upua a chebuldum.
 dioscorum nne prbrm

pp.67, 167

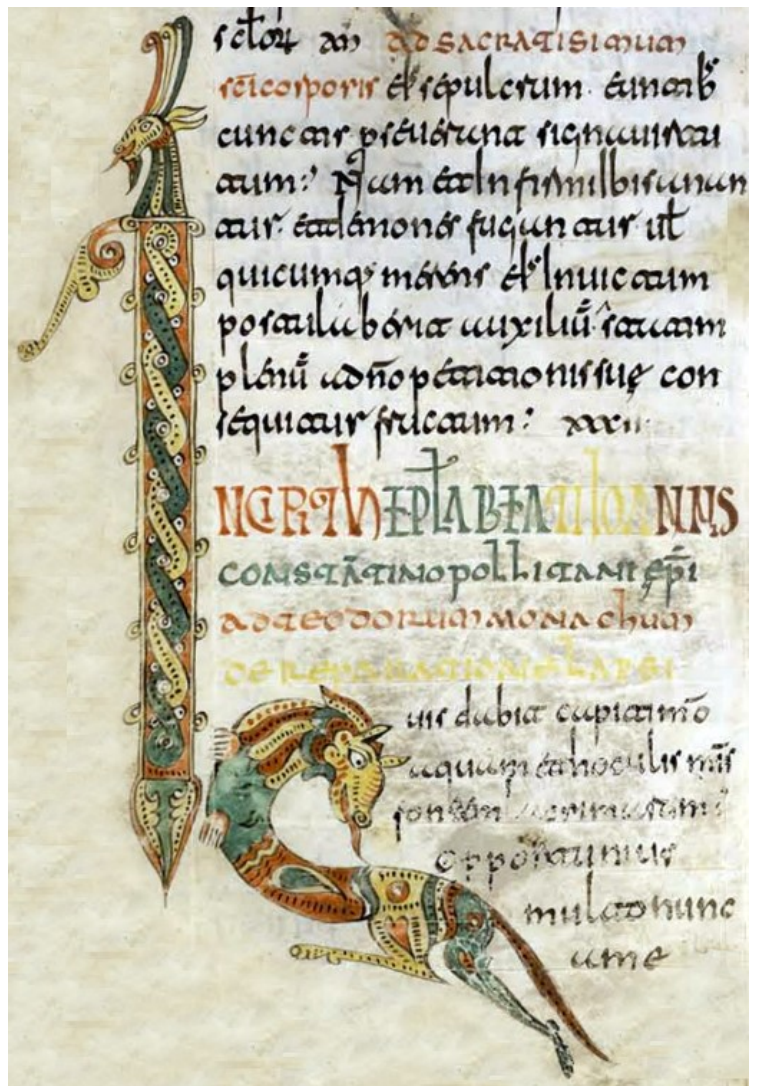

pp.67, 161

pp.127, 142, 247

pp.163, 182, 189

Incipit vita sē malici
 caritatis domaci:
 uniuersa prelio dimic
 aurū suna: ungeln
 potat: calndri
 quillo mēm flōcaur
 substancula: rōnor
 qu huna: fōrcaur mē

Incito uixia u
 caum laet mig
 ceandebomel
 selgiaur
 nūnūn
 modi simlōn

ōne incorpore upōru oculor capre
 tōnab' unōnōr lucam adōra
 runa conōlucōnū quidiūm:
D MONACHORUM PENITENTIAM
 RECUPERATIONIS POST VITIAM
 uossū Inpugnua u fornicua
 onis
 uxor
 siblnr
 quia
 ordm
 huc;
 uōnōa
 adhōn

D uuliquis nōc unziocur:
 uōnōr adēm uamurū
 spēpm Inqum caln: unūbil
 uulidine cōnōraur.

licentis suscipio: Quia quum
 ceteris quod si gelibetis
 legur. ulu uloru matieu mona
 non quod:

NG PIT VITA SCA PELA
GIACE VERUM QUESTU

ugnardno
 quiaur
 debemus.
 quimonuila
 parire peccatoris Innotiam.
 scilomr ad pcuram ac conuicta
 cupia:

Nudate legatur miraculum
 quod qd amata Indieb nris:
 Virum sciamet peccatorum lucobo

misericordiam In illudie.
 qm In pna et uapora
 In oculu sculgrum umbr

NG PIT VITA SCA SIME
ONIS SCRIPTA AB IUS
 DISCIPLINAM
 ANTONIODIE IUS KLDSAS

et legatur recorda
 aonir baur
 simon culur
 deponat onan
 odie celebrans

laicet In astra abominis con
 lucidatur quod In uobis maxime
 conuicta: Quod qui fecerit
 corde. tam in iure dignemini:
 epla per qd heroniam
 ad hericos
 mi uap dlmisue adores.
 quos semp dnr ad ob
 aubia: amemus
 laicetum regulum
 discipline: unde
 conuictor omnem
 eorum succedat lan
 qui In potant una

pp.215, 220, 245

Quod dicitur postquam habita-
onem huiusmodi monitum
uel ut dicitur in eodem loco
deest conuocacione. Et hic
luxa uel aliter se sum
u patet oporacione. Insuper
ore nra corru puata. breuias

comprehensum:
liberum uero uolumi naua
quod quod ad dno officio
quum pro se ut. fca uia uia
phordine panaria unum
uatum uo ut equi dicitur
se ut scrip caruit quod au
edificacionis pro se cum
uap inducere documeta
proficia unum ut uap
ulaurorum se ut lib unate
dno planurum udelebra bi
compandum:

Pro quibus oparib labonorum
hominum oecutionem
uap summe uap uia uia
dilectionem huius loci incolet
cum auna ueracis sima uel
ca inuidie libonem uap pu
plicur eccle dicitur odibilis
psequacione. In fun du quedi
libolice uap uap uia uia
uap dixit. parquie psequa
uap tot quipulice sima
Inat psequa uia uia uia
bunt conuocacionem uia uia
menae uia uia uia uia

summa dicitur p
Ammuluuina quorde
diu uo uia uia uia
amorem fundicau summa
scatminuati. Ac sic uia
uia elur prophetai.

Remunsi seosolur equibuna
unimam uia uia uia uia
sequor. Inpurimy cluncule
suis uia uia uia uia
bano burdur uap inebay
roco uia uia uia uia
firmi quia p uia uia uia
quia in uia uia uia uia
psequa uia uia uia uia
liqua dicitur uia uia uia
uia quod non ubia uia
In fca uia uia uia uia
obicitur pro solubono tum
xpianorum. uia uia uia uia
uia uia uia uia uia uia
mecon uia uia uia uia
obicitur uia uia uia uia
dicitur. eo quod unae me
fuisse a duo p uia uia
uia uia uia uia uia uia
noat. uia uia uia uia uia
Inat in cellule quo oia
celle. Et de longe
uia uia uia uia uia uia
ebuna psequa uia uia
quor quia uia uia uia
conuocacionem uia uia
dolo se inuidem

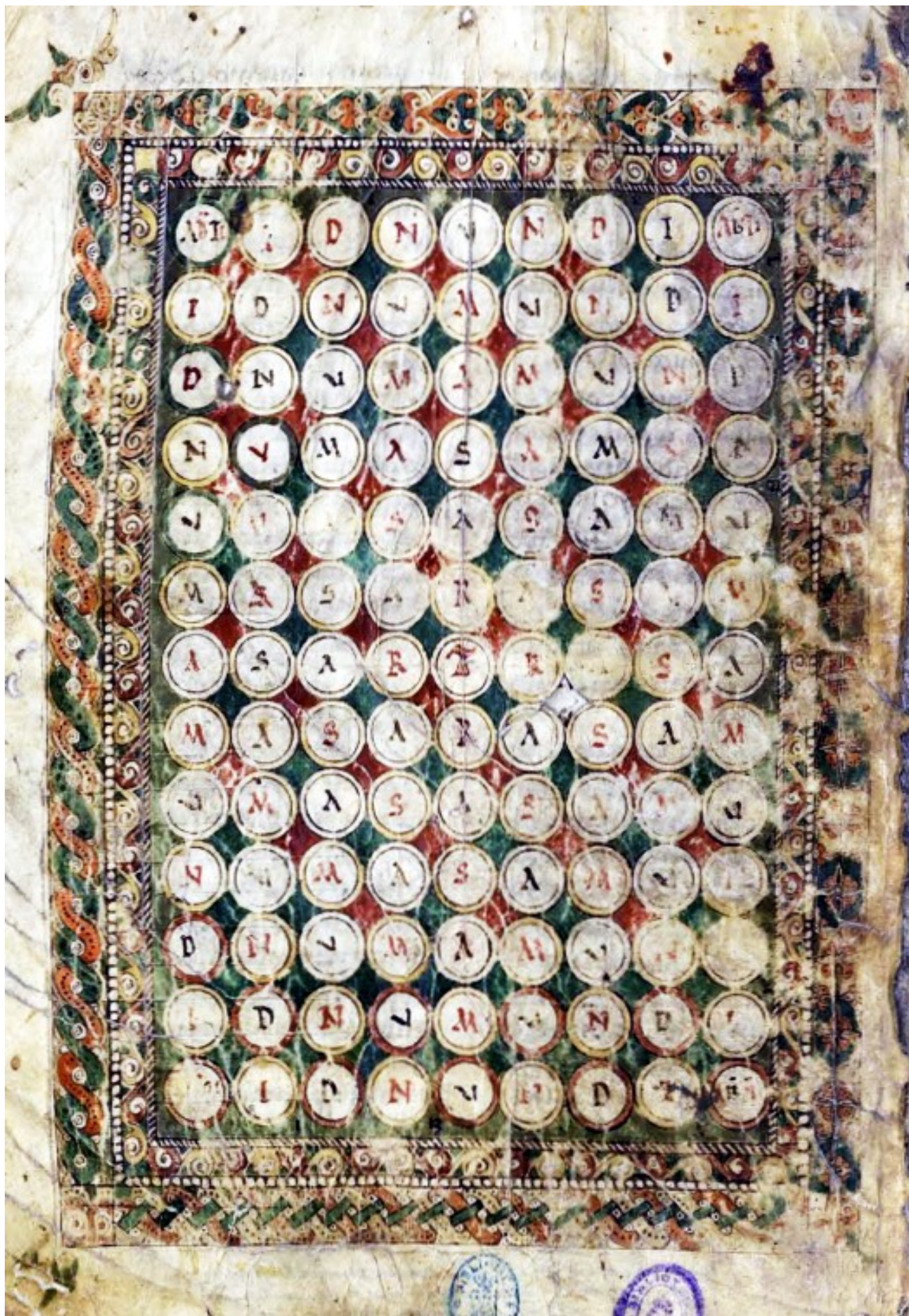
ponit ipse. Agone oblaqone
 proim quippe reatua am
 prim dubo li potuano ne
 uap lucu in eae uolup auae
 deueat et no quae sup ead
 die adit adieu ita uuniae
 deq. etur. Illam alius lau
 p munita oziosus. uanulla
 pota motam imia bilan
 appretab relinqua opus.
 Linc uim lucob apatit p dicit
 dicant. Quu fid e sine opatib
 mota uita. de quato Inat hie
 humanitat Inat uis eae. et uis
 bifurum ueritat. am sei
 apatit pauli semp obseruans
 recordabo senatit quid dicant.
 Omib omia succussim vrom
 uerit fucit m.
 Vh e uim de loq ma puat
 puatit ueritat adieiam.
 Th uat uim ueritat quim
 de qnate elumitimo nobilit
 eae de qnate opulentaq subli
 muatit de hie Inet u amore
 dme con opaur de religia
 uniuera. Puip eae sem
 nudur siace solia dicit
 ne si uis eae de hie. Ibi q
 eae hie que eae uatit eae uis
 eae uatit. Inquid u diuap
 puatit uir di eae filius
 de uatit dicit uatit ipi adit
 de hie am uidee noa uat

illi dicant. Sicutio uidee.
 Ap riont mieri uand amae
 a xille tanoa uat. Sicutio.
 u uatit abt. eae uatit abt omib.
 Quu q hie prima eae conuisione
 fitea. pota mod uatit laico n po
 suat u uatit ordinem uatit am
 Inconq. eae uatit eae cum mla
 caidme alioit puatit solia uatit
 la m uatit eae pro. eae eae uatit
 sibi occurat. In huria eae
 surcipitea. Ina uatit uatit uatit
 religio sunobilit m uatit eae
 de adeno con moae. nubiquit
 de roma quu pnatit. num q o s
 suatit eae uatit uatit uatit. eae ille
 non ad qui eae eae. illu uatit confu
 uatit. Confido In d m quu uidee eae
 eae ne con uatit nate p p o r t
 de uatit eae. eae p o c i d e n t
 p o t e n t b i a s e
 uatit p e t e t eae d i u
 l u c u a q u o u t q
 ille de uatit eae. Eae la u f u c a t eae
 uatit quu nate p m
 s u s c i p a t eae p a t o r
 eae. p o t a t eae p d m
 u o l u n t a t eae
 p d e l a n f o m i n i
 l i c e a n o l t a s u s c i
 p a t eae I n h u m a n a t eae
 q n I n p a t i o
 l u d i c i o n o n l o c u
 e l i u s u m u i a
 u p a t a t n o n m o n a
 t a t eae n o n
 u i l l a n o n u e i t
 n o n a b i t u
 u a t eae i x e u i t
 q u i t e b i a d n e
 s e t s e d m
 p r o p r i u o p i
 s i n g u l i s e t a r i
 b u s eae. F i n i s
 E x p l u c l i b e h o n
 d e l e x o eae q u a n
 t o m o
 u d e f o n s u m p r i n c i p e
 d n t i t a u o r u e l i n q u i t
 eae q u i t o n u l p k a u a e u m
 d e p e t i t eae p l i s
 I n o t u p a t i t i t u m
 t r u d e t a t eae u m
 t a n t a eae d n

Byplice Liber in Era DCCCC XL. Regna nec Domino Adefensum
 Principi. Armentarius indignus et grave onus peccatorum depresso
 Sirene. Hora pro me, sic inuoniat requiem anime Tuo. Amen.

Biblioteca Nacional de España

p.266 et dernière.

p.267

